Nieuwsbrief Schaakacademie Apeldoorn 20 – 16 maart 2016

De nieuwsbrief bevat berichten over Schaakacademie Apeldoorn en divers schaaknieuws.
Redactie: Karel van Delft. Nieuwsbrieven staan ook op www.schaakacademieapeldoorn.nl.
Mail karel@kvdc.nl voor contact, nieuwstips alsook aan- en afmelden voor de nieuwsbrief.

Matteo Hemmer van De Prinsenakker, halve finales OSBO schoolschaken 5 maart 2016 Arnhem.

Inhoud

- 20e nieuwsbrief Schaakacademie Apeldoorn
- Stertrainingen en creativiteit (2)
- Schaakschool Het Bolwerk schaken met klok
- OSBO schoolschaken halve finales in Arnhem
- Spreekbeurten in de schoolschaakles
- Spookschaken
- IM Ilja Schneider wint Open Apeldoorns Snelschaakkampioenschap
- Tweedehands schaakboeken op Voorjaarstoernooi ASV Arnhem
- WK Kandidatentoernooi
- Quotes en stellingen van Ichess.net
- Videoserie GM Artur Joesoepov over profylactisch denken
- Wednesday training IM Merijn van Delft op PlayChess uur eerder
- Derde Open Nederlands Kampioenschap Conditieschaak
- Educational Commission ECU onderzoekt jeugdschaken
- Onderzoek twee- of drie dimensioneel trainen
- Quote Robbert Dijkgraaf: worsteling tegen vanzelfsprekendheid nodig
- Kalender

20e nieuwsbrief Schaakacademie Apeldoorn

Deze gratis nieuwsbrief bevat berichten over Schaakacademie Apeldoorn en divers schaaknieuws.
Het nieuws van buiten Apeldoorn betreft vooral schaakeducatieve en psychologische onderwerpen.
Op de site www.schaakacademieapeldoorn.nl zijn de nieuwsbrieven te lezen.
Op de site kun je partijen uit de nieuwsbrieven in gameviewers naspelen en als pgn-bestand laden.
Diverse lezers leverden een bijdrage aan deze nieuwsbrief. Tips en bijdragen zijn welkom.
Er zijn nu 179 abonnees. Een link staat ook in de Facebook groep Schaakpsychologie (540 leden) en op de FB pagina van Schaakacademie Apeldoorn. Ook sturen diverse clubs de nieuwsbrief naar leden.

Verwacht het onverwachte

- Creativiteit is een trainbare manier van denken die leidt tot het zien, ontwikkelen en gebruiken van meer mogelijkheden.
- Creativiteit is grote verwachtingen van het onverwachte hebben.

Sheet uit module 'Creativiteit' van lezingenserie 'Schaaktalent' van Karel van Delft (18 modulen).

Creativiteit is herdefiniëren

- Schaken is een spel van mogelijkheden en beperkingen
- Definieer een probleem op een andere manier
- Als je niet kijkt zie je iets niet
- Een creatieve geest staat open voor paradoxale mogelijkheden
- Verwelkom het onverwachte

Sheet uit module 'Creativiteit' van lezingenserie 'Schaaktalent' van Karel van Delft (18 modulen).

Richard Réti, 1921. Wit maakt remise.

Adviezen FM Amatzia Avni omtrent creatief schaken

1. Psychologische blokkades opheffen
2. Het probleem zoeken, niet de oplossing
3. Openstaan voor nieuwe ideeën
4. Bekende ideeën met elkaar in verband brengen
5. Brede belangstelling en ontwikkeling
6. Niet te snel denken dat iets niet kan en fantasie gebruiken
7. Kritisch zijn
8. Gedisciplineerd zoveel mogelijk verschillende soorten stellingen bestuderen
9. In een partij niet denken over de uitslag maar over het ontwikkelen van ideeën

Stertrainingen en creativiteit (2)

In deze nieuwsbrief besteden we elke keer aandacht aan de Stertrainingen en een aspect van talentontwikkeling, waar we in de training over spreken.
Een tot de verbeelding sprekend aspect van schaken is creativiteit.
In nieuwsbrief 15 is ook al aandacht geschonken aan creativiteit. Daar publiceerden we onder andere een interview met GM David Bronstein uit het boek 'Schaaktalent ontwikkelen'.
Zie www.schaakacademieapeldoorn.nl/nieuwsbrieven.

Creativiteit is grote verwachtingen van het onverwachte hebben.
Creativiteit is een trainbare manier van denken die leidt tot het zien, ontwikkelen en gebruiken van meer mogelijkheden.
Dat creativiteit trainbaar is, biedt mogelijkheden.
Creativiteit bestaat uit een 'open mind' en een aantal vaardigheden.
Een leerzame manier om creativiteit te ontwikkelen is eindspelen te bestuderen.
Zie hierover een artikel van Karel van Delft op de site van het Max Euwe Centrum:
http://maxeuwe.nl/index.php/activiteit/columns/57-de-passie-voor-eindspelstudies-van-harold-van-der-heijden.
De Israëlische FM en psycholoog Amatzia Avni heeft diverse boeken over schaken en creativiteit geschreven, bijvoorbeeld: 'Creative Chess'.
Zie ook ter inspiratie een video over Mitrofanov: www.youtube.com/watch?v=2vgIQikkoKQ.
Google en laat je inspireren door deze imponerende componist!
Onderstaande tekst komt uit het zelfde boek van Merijn van Delft en Karel van Delft.

A4.5 Creativiteit

Creativiteit is zaken of ideeën met elkaar in verband brengen die ogenschijnlijk geen verband met elkaar hebben. Zo kun je meer mogelijkheden zien, benutten en ontwikkelen dan op het eerste oog mogelijk lijkt.
Creativiteit is iets zien wat een ander ook ziet, maar er iets anders bij denken (naar Einstein).
Je definieert (benoemt) het probleem anders.
Schaken is een spel van mogelijkheden en beperkingen. Patroonherkennen, rekenen, techniek, positionele principes, combinaties toepassen spelen een rol.
Toch is de ene schaker creatiever dan de andere.
Waar je niet naar kijkt, zie je niet. Een creatieve schaker staat open voor paradoxale mogelijkheden. Hij is zelfs op zoek naar het onverwachte.
Creativiteit is een vaardigheid die je kunt leren, stelt de Israëlische schaakpsycholoog FM Amatzia Avni die aan het onderwerp een aantal schaakboeken heeft gewijd. Hij noemt negen aandachtspunten bij het ontwikkelen van creatief denken: 1. psychologische blokkades opheffen, 2. het probleem zoeken, niet de oplossing, 3. openstaan voor nieuwe ideeën, 4. bekende ideeën met elkaar in verband brengen, 5. brede belangstelling en ontwikkeling, 6. niet te snel denken dat iets niet kan en fantasie gebruiken, 7. kritisch zijn, 8. gedisciplineerd zoveel mogelijk verschillende soorten stellingen bestuderen, 9. in een partij niet denken over de uitslag maar over het ontwikkelen van ideeën.
Een vaardigheid kun je je fasegewijs eigen maken. Daarbij doorloop je vier fasen: 1. Onbewust Onvaardig, 2. Bewust Onvaardig, 3. Bewust Vaardig, 4. Onbewust Vaardig.
Creatief denken kun je ontwikkelen door hier systematisch op te trainen met stellingen die haaks staan op gangbare denkpatronen. Ook vereist het een houding een open mind, open staan voor nieuwe en verrassende ideeën. Dat kan zelfs leiden tot de flow, een bewustzijnstoestand waarin alles klopt, waarin je zelfbewust, geconcentreerd, energiek, ontdekkend bezig bent.
Creativiteit wordt soms afgedaan met intuïtie en daarmee neergezet als iets magisch en ongrijpbaars. Intuïtie is echter niets anders dan onderbewust patronen herkennen en verbanden leggen.
De psychologie leert dat verwachtingen van mensen grotendeels hun waarnemingen bepalen. Logisch is dan dat andere verwachtingen andere waarnemingen mogelijk maken.
Mensen benaderen problemen normaal door te verifiëren: onderzoeken of iets waar is. Een andere benadering is falsificeren: onderzoeken of iets niet waar is. Mogelijk helpt dat in het bestrijden van denkfixaties. Krogius spreekt bijvoorbeeld van een restbild: een stuk staat nog in je gedachten op een bepaald veld. Door die foutieve aanname ontwikkel je vervolgens een foute redenatie.

Bij creatief denken wordt een probleem anders gedefinieerd. Een voorbeeld is een stuk in laten staan om een beslissende aanval te krijgen.
Denken wordt beïnvloed door emotionele factoren. Het is bijvoorbeeld lastig om te anticiperen op zetten van de tegenstander (alsof je je tegenstander helpt door een goede zet voor hem te bedenken). Een praktische tip is om af en toe op te staan tijdens een partij en de stelling vanaf de kant van de tegenstander te bekijken. Dammers doen dit veel vaker dan schakers, die kennelijk veelal niet op dit idee gekomen zijn.
Anders denken is trainbaar. Er is ook in creatieve stellingen sprake van toepassen van schaakregels. De stellingen zijn alleen onverwachter in hun oplossingen. Maar wie nooit een aftrekaanval heeft gezien, komt wellicht ook niet op het idee daarin de oplossing van een stelling te zoeken.
Veel mensen denken convergent: ze zoeken direct een concrete oplossing. Creatieve schakers denken eerst divergent, hun denken gaat alle kanten op. Ze houden alles voor mogelijk. Ze zoeken naar de vraag niet naar het antwoord. Ze combineren een nuchtere aanpak van het ordenen en herordenen van elementen van een stelling met fascinatie voor originele vondsten en ideeën.
Creativiteit is kortom een trainbare manier van denken, die leidt tot meer mogelijkheden zien, benutten en ontwikkelen. Het is grote verwachtingen hebben van het onverwachte.
Creativiteit ontwikkelen kan in de training verweven worden. Trainers kunnen hun leerlingen stimuleren om een databank met verrassende zetten aan te leggen. Afgesproken kan worden dat iedere deelnemer aan een trainingsgroep elke training een creatieve stelling meeneemt. Tijdens de training kan eerst geprobeerd worden de stellingen op te lossen. Vervolgens kan verwoord worden waarom de stelling moeilijk en/of mooi is. Daardoor worden nieuwe denkpatronen en principes ingeslepen in de geest.
Creatief denken wordt ook bevorderd door het oplossen van eindspelstudies. Een trainer kan studies aanreiken die gezien het niveau van leerlingen oplosbaar zijn. Het niveau kan minder moeilijk gemaakt worden door van studies de eerste zetten (met toelichtende varianten) te geven.
Creatief denken kan gestimuleerd worden door kennis te nemen van creatieve stellingen. Een prachtige verzameling is te vinden op de internetsite van de Nederlandse eindspelliefhebber Tim Krabbé.

Bij oneven aantal geeft een van de deelnemers simultaan aan een duo.

Met de hele groep begin van een partij van Veerle tijdens OAJK analyseren.

Groep beginners leerde met de klok spelen. Een variant is alleen met pionnen en de koning spelen.

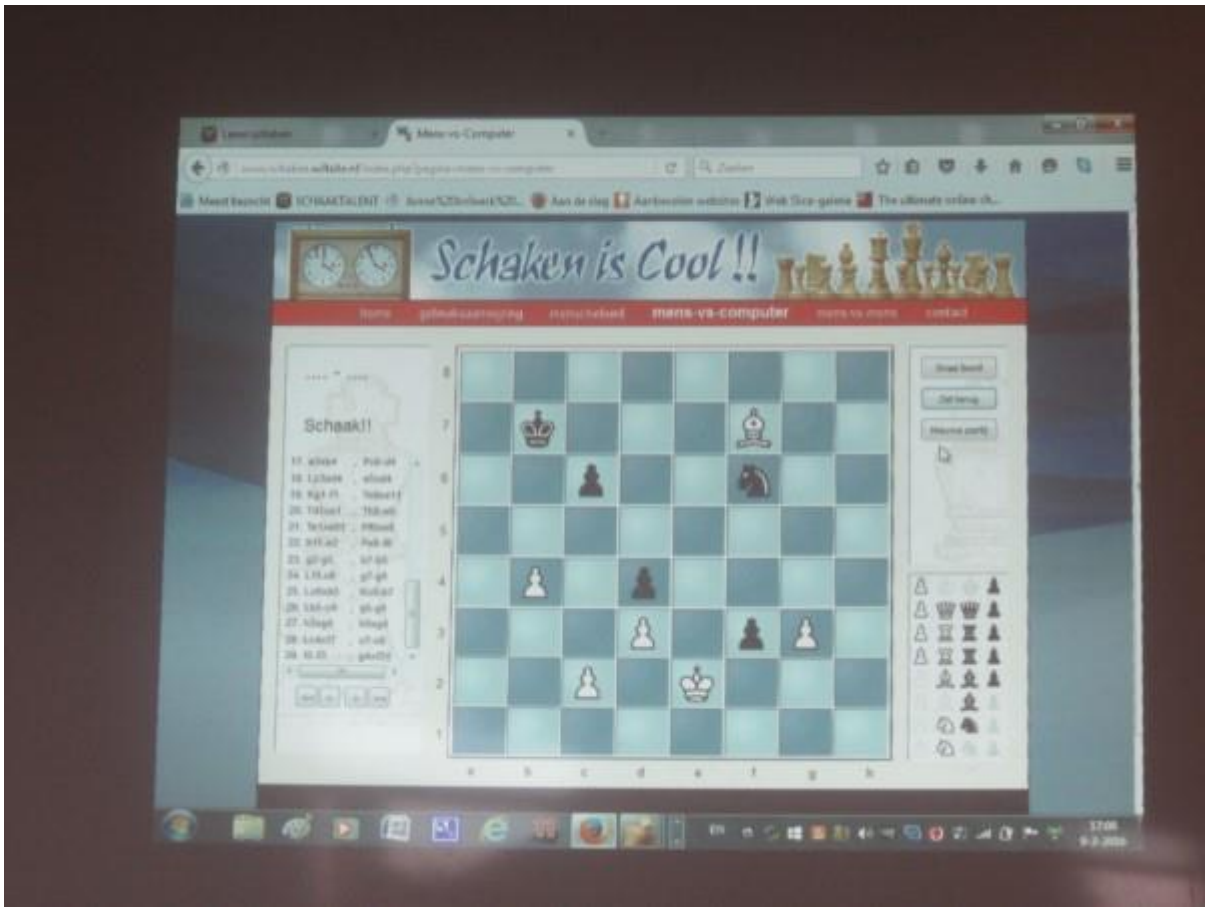

Groep beginners speelde een partij tegen ‘Schaken is cool’.

Jelle en Indy bedachten dat je ook kat en muizen kan spelen met twee katten en zestien muizen.

Voortaan toch maar drie gouden regels van de opening gebruiken.

Veerle heeft zelf uitgezocht hoe de Carlsen app werkt. Ze heeft al een paar keer gewonnen van Carlsen op vijfjarige leeftijd. Tegen de zesjarige Carlsen werd het remise. Veerle raadt de app aan alle kinderen aan. Het kost een paar euro.

Schaakschool Het Bolwerk schaken met klok
Meer informatie over de schaakschool staat op www.schaakacademieapeldoorn.nl.

De 25e training (9 maart) waren er drie groepjes. Enkele kinderen waren afwezig. In alle groepjes begonnen en eindigden we met vrij schaken.

Groep 1: (zeven deelnemers). Tijdens het vrij schaken roept Karel af en toe iedereen bij elkaar om een stelling te bespreken. We bespraken 'stikmat'. We leerden dat paarden in gesloten stellingen sterker zijn dan lopers. Je wint nooit direct, dus moet je in het middenspel voordeeltjes verzamelen. In de rondvraag meldde Veerle dat ze van haar moeder had gewonnen in de pauze van het Apeldoorns snelschaakkampioenschap. We hebben een korte video over het toernooi bekeken. Van het OAJK hebben we het begin van de partij Mira Reitsma – Veerle Weller geanalyseerd. We deden een paar spelletjes van 'SchaakMat'.

Groep 2: (twee deelnemers). Jonne en Veerle bekeken Schaakmat en speelden een partijtje met klok. We bespraken de partij van Veerle tegen Mira. We deden van Stap 2 H9 dubbele aanval tien diagrammen. We bekeken een paar schaakvideo's. We bekeken twee openingsfouten van Bill Wall.

Groep beginners: (vier deelnemers). De kinderen speelden voor het eerst met een schaakklok. We keken naar een video over het Apeldoorns snelschaakkampioenschap. Van Stap 1 cdrom H9 bekeken we de inleiding over de Rokade en we deden oefeningen. Ook losten we vijf opgaven mat in één op. Van de cdrom Schaakmat deden de kinderen om beurten een spelletje (t/m Paardensprong). Samen speelden we een partij tegen 'Schaken is cool'.

De 26e training (16 maart) waren er drie groepjes en elf kinderen.
We begonnen en eindigden met vrij schaken. Karel gaf tips en riep af en toe iedereen bijeen om een stelling in een van de partijen te bespreken. In alle groepjes hebben we gekeken hoe GM Anish Giri het in het Kandidatentoernooi in Moskou doet.
Ook hebben we een filmpje gekeken waarin wereldkampioen GM Magnus Carlsen wint van Bill Gates: www.youtube.com/watch?v=84NwnSltHFo.

Groep 1: Bij de rondvraag bespraken we of je een mascotte mag meenemen naar schaken (ja!) en we bekeken een video van GM Nyzhnyk die als kind met zijn mascotte aan de hand een simultaan gaf. We hebben op www.fide.com ratings bekeken. We zagen op Telesport.tv hoe IM Hans Böhm verslag doet van het Kandidatentoernooi. 'Die meneer kennen we van de video's van Graaf Schakula!' De kinderen wilden die video's wel weer een keer zien. Je kunt dat zelf doen: zie www.schaaktalent.nl via de button 'Leren schaken'.
Van Stap 1 hebben we H14 'mat in één' oefeningen gedaan.

Groep 2: Speelde met SchaakMat. We deden Stap 2 H10 oefeningen aftrekaanval. We hebben de wereldberoemde partij tussen Edward Lasker – George Alan Thomas (London 1912) nagespeeld: www.youtube.com/watch?v=S6X6g_-W-rw en www.chessgames.com/perl/chessgame?gid=1259009.
Daarna hebben we vier korte openingsfouten van Bill Wall bekeken.
Veerle demonstreerde aan Jonne hoe de Magnus Carlsen app werkt. Ze vindt het erg leuk.

Groep beginners: Deed Stap 1 H10 oefeningen voordelige ruil. Van de cdrom SchaakMat deden we de Paardensprong en de Pinokkiaanse pionnenslag. We speelden samen een kort partijen tegen 'Claire' van www.sparkchess.com.

Schoolteam De Lettertuin uit Ede met teamleider Elvira de Jong. V.l.n.r. Yannick, Fadi, Jeroen, Mats en Quint.

Schoolteam De Lettertuin met schaakleraar Karel van Delft (foto Elvira de Jong).

Schoolteam De Prinsenakker uit Bennekom.
V.l.n.r. Matteo, Arnaud, teamleider Aldo Salomons, Koen, Dante en Teo.

Schoolteam De Wegwijzer uit Apeldoorn.

Schoolteam De Vliegenier uit Apeldoorn.

Schoolteam De Sjofar uit Apeldoorn.

Schoolteam Eben Haezer uit Apeldoorn.

Schoolteam De Regenboog uit Apeldoorn.

Schoolteam De Bundel uit Apeldoorn.

OSBO schoolschaken halve finales in Arnhem

In het Olympus College in Arnhem vonden zaterdag 5 maart de halve finales van het OSBO schoolschaken plaats. Er waren drie poules waarin zeven ronden Zwitsers werd gespeeld.
De beste zes teams van elke poule zijn door naar de finale.
Die wordt zaterdag 19 maart in Zutphen gespeeld, in MFC De Waterkracht.
De beste vier teams van dat kampioenschap plaatsen zich voor het NK.
Zie voor meer informatie de site van de OSBO: www.osbo.nl/jeugd/schsch.htm.
Video-impressie: www.youtube.com/watch?v=6HvefEAz-04&feature=youtu.be

Schoolschaken Halve Finale - Groep A

Stand na Ronde: 7

Plaats	Naam	Score	WP	SB
1	Hazesprong 1, Nijmegen	10 (21.5)	56	37
2	van Heemstra, Hattem	10 (18.0)	57	40
3	De Arabesk, Arnhem	9 (17.0)	51	31
4	De Kameleon, Driel	9 (14.0)	51	30
5	De Troubadour, Arnhem	8 (17.5)	39	14
6	Commisaris Gaarlandt, Nije	8 (17.0)	43	16,5
7	Stap voor Stap, Elst	8 (16.0)	55	28,5
8	Jan Ligthart, Zutphen	8 (15.5)	46	21
9	De Nijenoord, Wageningen	8 (15.0)	57	29,5
10	Alexander 1,Bennekom	8 (14.5)	57	32
11	De Sjofar,Apeldoorn	8 (14.5)	61	34
12	Ebenhaezer, Apeldoorn	6 (14.0)	46	11,5
13	Het Talent 2, Lent	5 (10.0)	40	6
14	Montessori 2, Wageningen	4 (8.5)	43	3
15	Da Vinci, Zevernaar	2 (6.5)	40	3
16	Viersprong, Wijchen	1 (4.5)	42	1

Schoolschaken Halve Finale - Groep B

Stand na Ronde: 7

Plaats	Naam	Score	WP	SB
1	De Lettertuin, Ede	12 (19.5)	55	44,5
2	De Akker, Meppel	12 (19.0)	58	47,5
3	t Geerke, Druten	9 (17.5)	57	30
4	Confetti, Arnhem	9 (15.5)	62	36,5
5	t Hogeland, Epe	8 (15.0)	43	22,5
6	De Bundel, Apeldoorn	8 (14.5)	50	23
7	Montessori1, Wageningen	7 (15.0)	47	20
8	Sprinkels, Meppel	7 (14.0)	55	20
9	De Regenboog, Apeldoorn	7 (13.0)	52	19,5
10	De Ontdekking, Deventer	6 (14.5)	49	14,5
11	De Marlijn, Oosterbeek	6 (13.5)	55	15
12	Rotonda,Tiel	6 (12.5)	45	14,5
13	t Prisma, Doetinchem	5 (10.5)	37	9
14	Montessori 2, Westervoort	4 (11.5)	39	8
15	Lindenhage, Zevenaar	4 (10.0)	41	7
16	Hazesprong 2, Nijmegen	2 (8.5)	39	5,5

Schoolschaken Halve Finale - Groep C

Stand na Ronde: 7

Plaats	Naam	Score	WP	SB
1	Kastanjepoort,Erichem	11 (22.0)	55	42
2	Montessori 1, Westervoort	11 (19.5)	53	39,5
3	De Hagenpoort, Deventer	9 (18.0)	54	30,5
4	Gildeschool, Epe	9 (16.5)	45	23,5
5	Zwaneridder, Wageningen	9 (16.0)	56	33,5
6	De Wegwijzer, Apeldoorn	8 (13.5)	55	25
7	Het Talent 1, Lent	7 (15.0)	46	17,5
8	Montessori, Arnhem	7 (13.5)	54	21
9	De Prinsenakker, Bennekom	6 (14.0)	49	17
10	De Wissel,Zevenaar	6 (13.5)	48	14
11	Kennedy, Zutphen	5 (11.5)	45	11,5
12	De Akker, Nijmegen	5 (7.5)	38	7,5
13	Alexander 2, Bennekom	3 (9.0)	42	9,5
14	De Vliegenier, Apeldoorn	2 (6.5)	46	3

Bloemschaakbord.

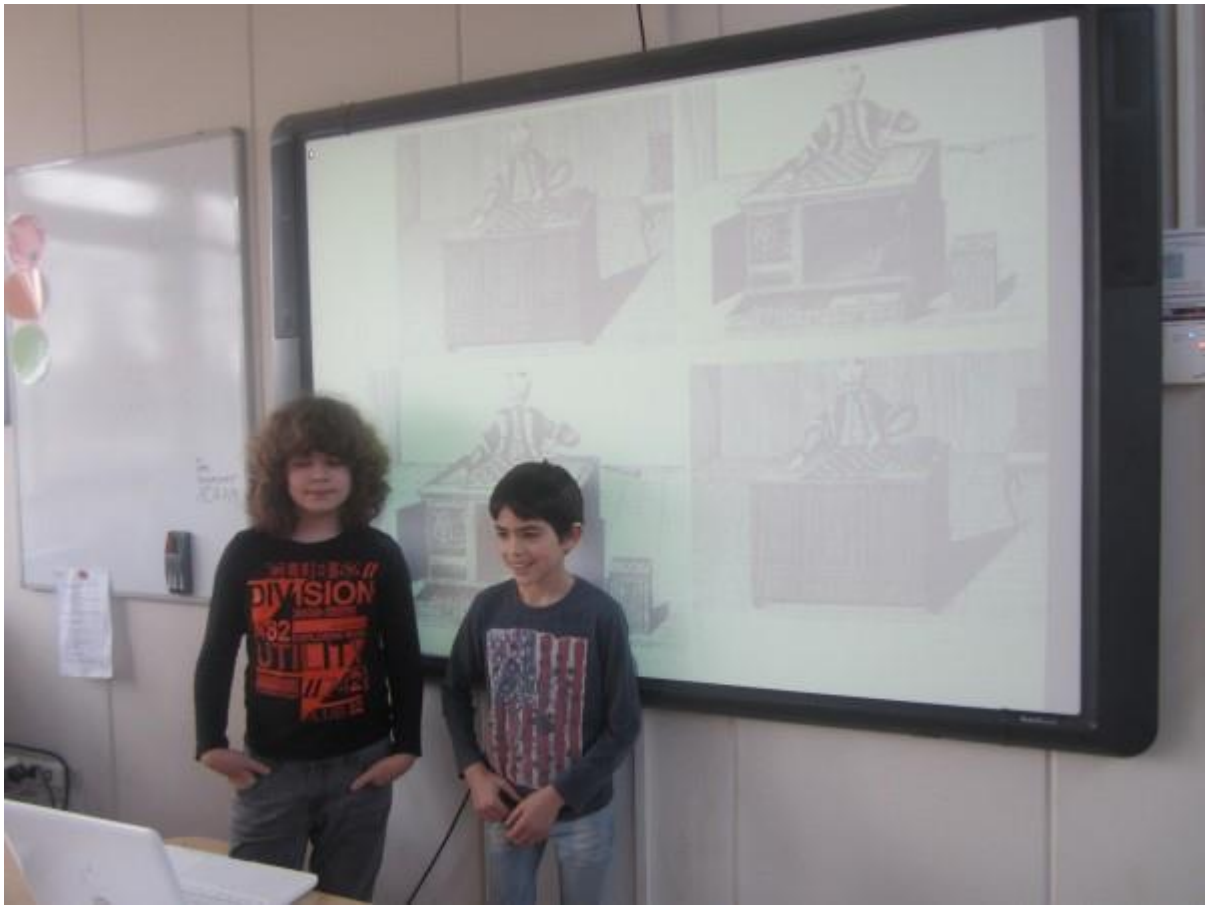

De schakende Turk.

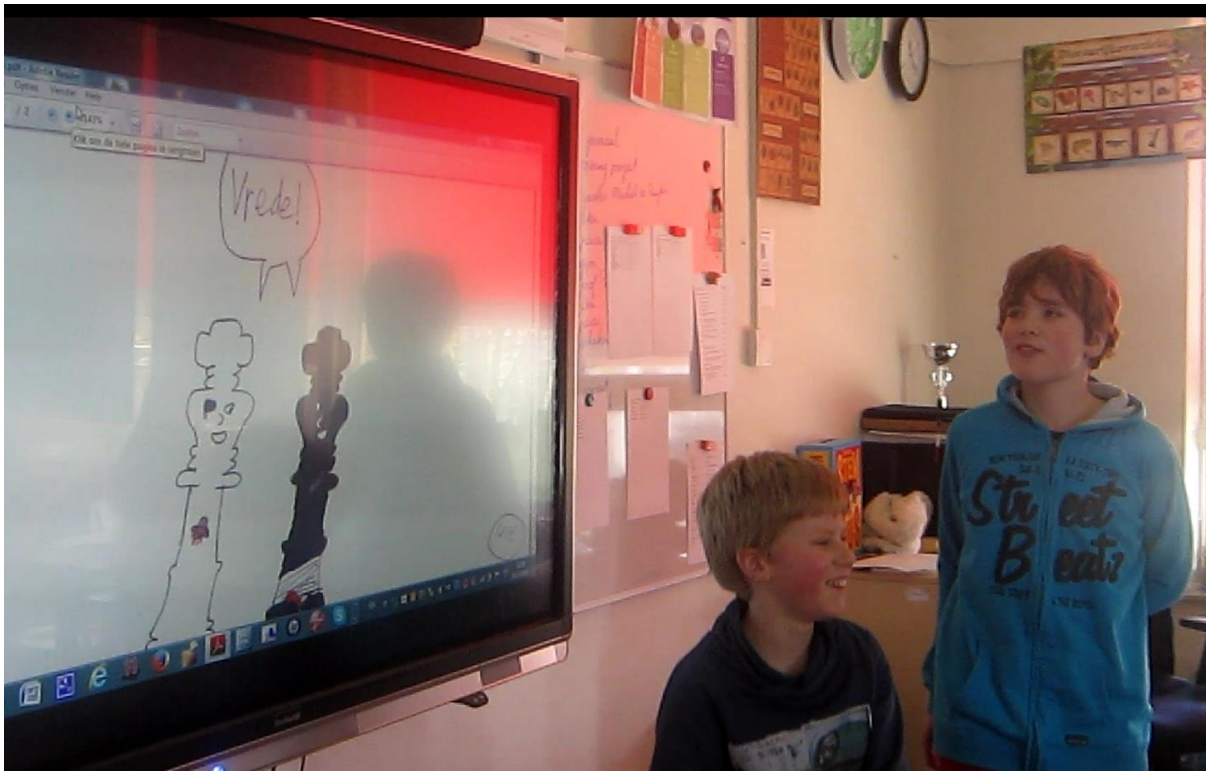

Schaakstripverhaal.

Spreekbeurten in de schoolschaakles

In de schaaklessen van Karel van Delft op basisscholen houden kinderen regelmatig een spreekbeurt over een schaakonderwerp. Zo komt een veelheid aan aspecten van het schaken aan bod. Kinderen leren tegelijkertijd vaardigheden als onderzoeken en samenwerken.
Omdat kinderen zelf het onderwerp bepalen, kunnen ze hun eigen interesse volgen en op hun eigen niveau bezig zijn.

Op De Lettertuin in Ede hielden Fleur en Nora 7 maat een spreekbeurt over een zelfgemaakt bloemenschaakbord: www.youtube.com/watch?v=4SVHtSqGhJY&feature=youtu.be

Op De Prinsenakker in Bennekom hielden Dante en Matteo 7 maart een spreekbeurt over de 'schakende Turk': www.youtube.com/watch?v=AtcG6QKpzSk&feature=youtu.be.

Op De Lettertuin in Ede hielden Jeroen en Rens 14 maart een spreekbeurt over een zelfgemaakt schaakstripverhaal: www.youtube.com/watch?v=KrEXI8YD1bk&feature=youtu.be.

Eerdere onderwerpen op diverse scholen waren onder andere:
de bajonetaanval, schaakcomputers, Raindrop chess, Ideachess, Sparkchess, Chessimo, Herdersmat, schaakwoordzoekers, schaakcake, spelletjeskaarten, schaakbord voor blinden, schaken en kleding, rokade, Russische opening, zelfgemaakt schaakprogramma in Mindcraft, terracotta schaken, wereldkampioenen, pat, Solitaire chess, Harmony Zhu, enzovoort.

Dyslectische leerlingen hielden eerder op De Lettertuin, De Prinsenakker en cbs Oud Zandbergen spreekbeurten over schaken en dyslexie.
Mede op basis van leservaringen van dyslectische leerlingen heeft Karel van Delft een verhaal gemaakt over 'schaken en dyslexie' dat gepubliceerd is in het boek 'Schoolschaken'.

Spookschaken

Quint en Thije demonstreerden ‘Spookschaken’ tijdens de schaakles in klas L1 van De Lettertuin in Ede. Je mag een stuk of pion pakken dat niet gedekt staat. Volgens de jongens is het een oefening om te letten op je verdediging. Video: www.youtube.com/watch?v=rjGgHYV8BZM&feature=youtu.be.

IM Ilja Schneider (links) vs IM Merijn van Delft.

Veerle Weller speelde in de pauze tegen moeder Marijke. Broer Hidde en zus Lois kijken toe. IM Manuel Bosboom en oom IM Merijn van Delft moedigden de speelsters aan. Veerle stond beter, toen slechter en ze won op klok.

IM Ilja Schneider wint Open Apeldoorns Snelschaakkampioenschap

De Duitser IM Ilja Schneider heeft zondag 6 maart in Artcafé Sam-Sam de 18e editie van het Open Apeldoorns Snelschaakkampioenschap 2016 gewonnen.
Tweede werd GM Sipke Ernst. De gedeeld derde plaats was voor IM Merijn van Delft, FM Thomas Beerdsen en FM Tim Lammens. Het toernooi is georganiseerd door Schaakstad Apeldoorn.

Eindranglijst: http://schaakstad-apeldoorn.nl/html/samsam-snelschaaktoernooi.htm.

Zie voor video: www.youtube.com/watch?v=0v1UvywrlaE&feature=youtu.be.

Ruud Wille met schaakboeken.

Tweedehands schaakboeken op Voorjaarstoernooi ASV Arnhem

ASV hield zaterdag 12 maart in Arnhem het jaarlijkse ASV-Voorjaarstoernooi.
Dat gebeurde in het Grand Café van het Color Business Center Arnhem Lorenz aan de IJsselburcht 3.
Zie www.asv-schaken.nl voor de uitslagen. De A-groep werd gewonnen door Jermo Kooijmans. De B-groep door Babak Zahmat en Jelle Bauer, de C-groep door Ilan van der Zand.
Toernooiorganisator Ruud Wille verkoopt altijd tweedehands schaakboeken bij toernooien van ASV. Hij bezoekt soms ook andere toernooien met zijn boeken. De opbrengst is voor de club.

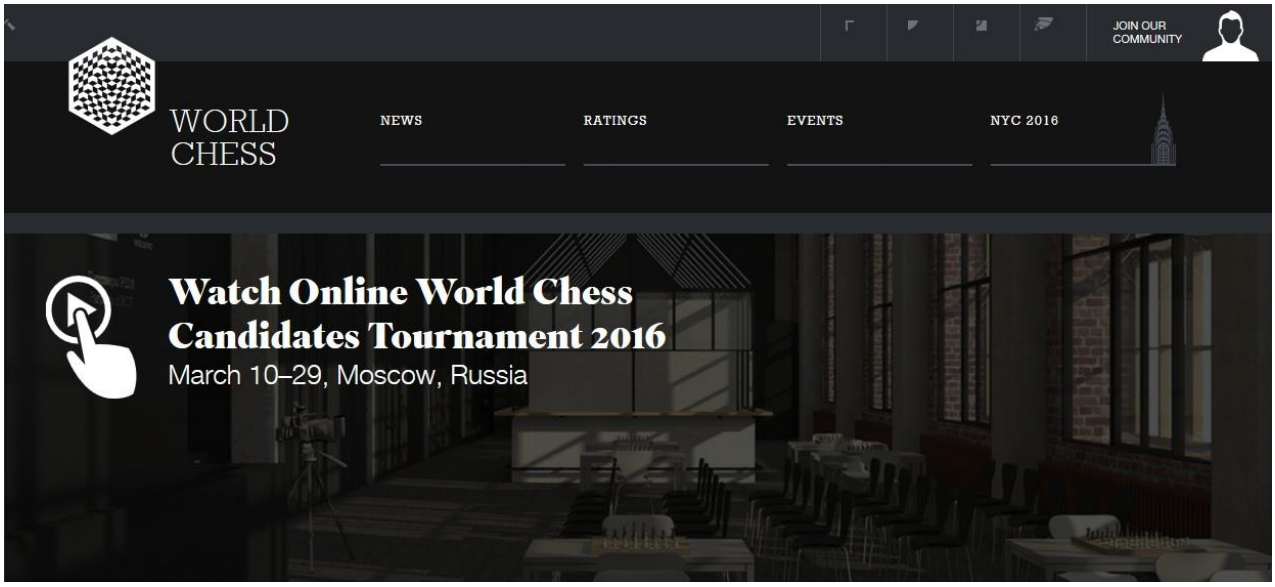

WK Kandidatentoernooi
Van 11 t/m 28 maart vindt in Moskou het WK Kandidatentoernooi plaats. De winnaar mag in november wereldkampioen Magnus Carlsen uitdagen.

Volg het WK kandidatentoernooi op de site van de organisatie: http://worldchess.com.
Zie ook http://moscow2016.fide.com/#intro.
Op Twitter: https://twitter.com/theworldchess.
Livestream: http://livestream.com/ChessCast/candidates2016

Interviews met Anish Giri:
http://dewerelddraaitdoor.vara.nl/media/354002
www.omroepmax.nl/tijd-voor-max/uitzending/tv/tijd-voor-max-woensdag-2-maart-2016 min 16.35

KNSB:
www.schaakbond.nl/nieuws/start-kandidatentoernooi-schaken-in-moskou-met-anish-giriProfiel Giri:
www.chess.com/article/view/candidate-profile-anish-giri

NOS:
Beschouwend verhaal:
http://nos.nl/artikel/2091825-in-giri-s-kracht-schuilt-ook-zijn-zwakte.html
Opmerkelijk is dat Giri op Papendal met een diëtiste heeft overlegd over zijn voeding.
Zie over voeding en schaken ook: http://maxeuwe.nl/index.php/activiteit/columns/54-een-visje-voor-de-partij-over-voeding-doping-en-schaken

ChessBase:
Verzorgt 's avonds vanaf 21.00 uur samenvattingen voor premium-members in het Engels en het Duits via Playchess.
http://en.playchess.com/Home/Membership

Noorwegen (live):
www.nrk.no/sport/sjakk

Chess24 (live):
https://chess24.com/en/read/news
https://chess24.com/en/watch/live-tournaments/candidates-2016/1/1/1

Der Spiegel (live):
https://twitter.com/bennedik/status/708296528826384385

Schaaksite.nl
Beschouwingen na elke ronde: http://schaaksite.nl

De Telegraaf:
Hans Böhm (www.hansbohm.com) meldt per mail:
Voor een videoverslag van het nu lopende kandidatentoernooi in Moskou met onze Nederlandse kanshebber Anish Giri op Telesport.nl zie
Voorbeschouwing:
http://www.telegraaf.nl/tv/telesport/vandaag/25368390/__Dagelijks__schaken_met_Bohm__.html
Eerste ronde:
http://www.telegraaf.nl/tv/telesport/vandaag/25376193/__Schaken_met_Bohm__direct_een_akkefietje__.html
Tweede ronde:
http://www.telegraaf.nl/tv/telesport/vandaag/25379583/__Schaken_met_Bohm__dag_2__doping_in_denksport__.html

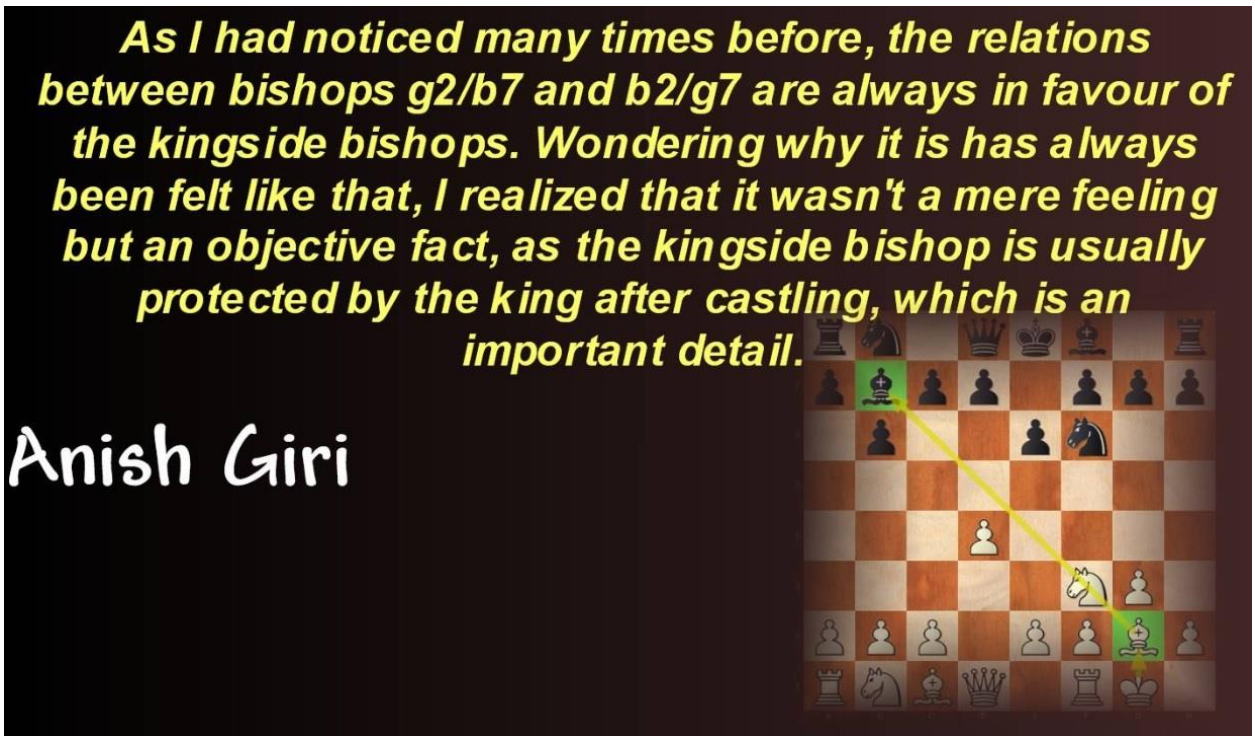

Quotes en stellingen van Ichess.net

Bovenstaande illustraties zijn enkele van vele quotes en stellingen die Ichess.net dagelijks op FaceBook plaatst.

Je kunt FB zo instellen dat je de items per email ontvangt.

Zie www.facebook.com/iChessnet.

Zie www.ichess.net.

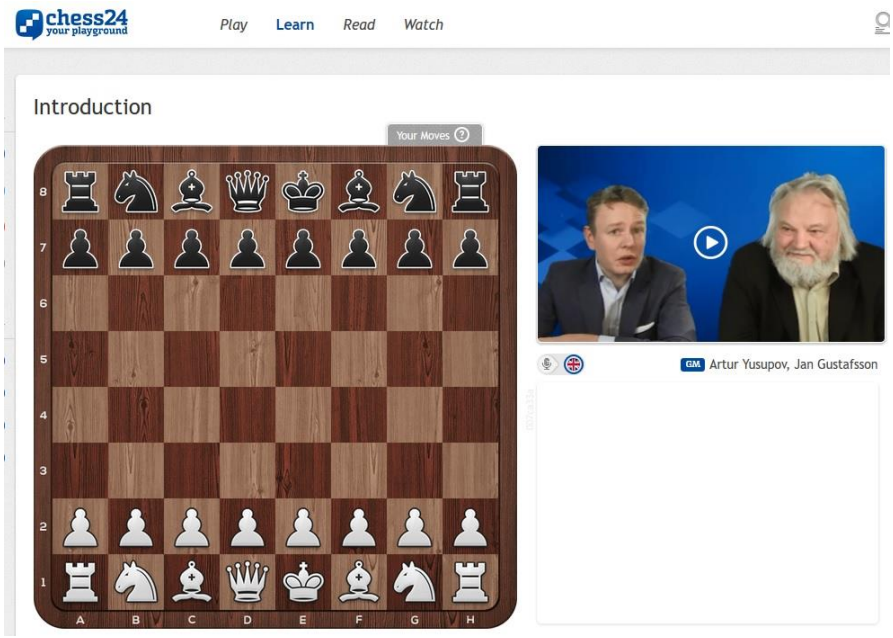

Videoserie GM Artur Joesoepov over profylactisch denken

GM Artur Joesoepov heeft bij Chess24 een videoserie over profylactisch denken gemaakt.
Zie https://chess24.com/en/learn/advanced/video/prophylactic-thinking/introduction-to-prophylactic-thinking
Chess24 mailt: GM Artur Yusupov is back! In his new 4-hour video series on “Prophylactic Thinking” the former world no. 3 and renowned coach explains how you can achieve better results by not simply looking for moves that improve your position but also striving to thwart your opponents’ plans. Jan Gustafsson is his student as Artur explains the ideas by analysing key games. As a Premium Member you have unrestricted access not only to this series but to all our video content.

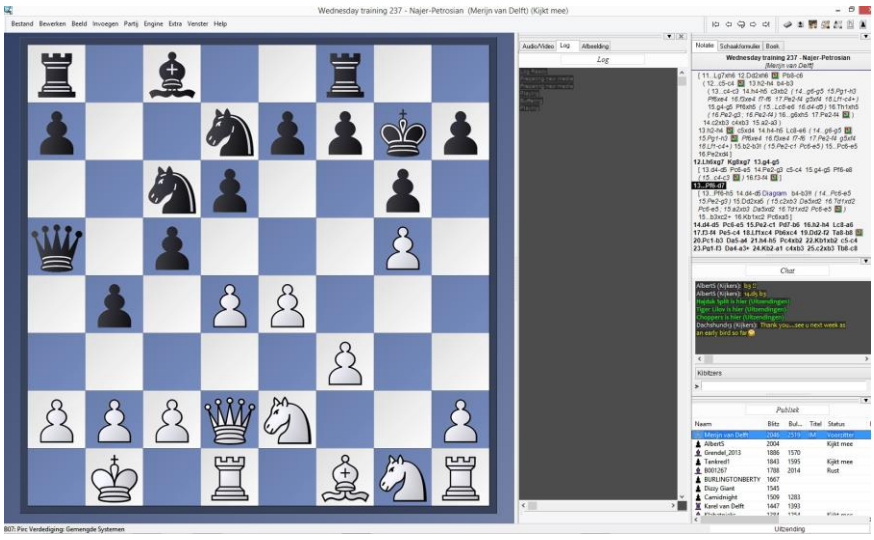

Wednesday training IM Merijn van Delft op PlayChess uur eerder

De wekelijkse woensdagavond workshop van IM Merijn van Delft op PlayChess begint voortaan een uur eerder, om 19.00 uur. De workshop duurt een uur.
In de workshop bespreekt Merijn in het Engels grootmeesterpartijen. Publiek kan meedenken via een chat-venster.
De workshop is toegankelijk voor Premium-members van Playchess.
Wie een workshop wil terugkijken kan terecht via de ‘Archives’.
Vrijwel dagelijks is er een workshop door een IM of GM. Ook zijn er analyses van toptoernooien.
Je kunt premium-member worden via http://en.playchess.com/Home/Membership.

Derde Open Nederlands Kampioenschap Conditieschaak
Paul ten Vergert meldt op FaceBook:

Op 18 juni organiseert Schaakvereniging Lonneker het derde Open Nederlands Kampioenschap Conditieschaak. Inschrijven kan bij Paul ten Vergert (Paultenvergert@hotmail.com) of Gijs Gerritsen (Gerritsengijs@hotmail.com). Er is EHBO aanwezig. Zie ook www.svlonneker.nl.

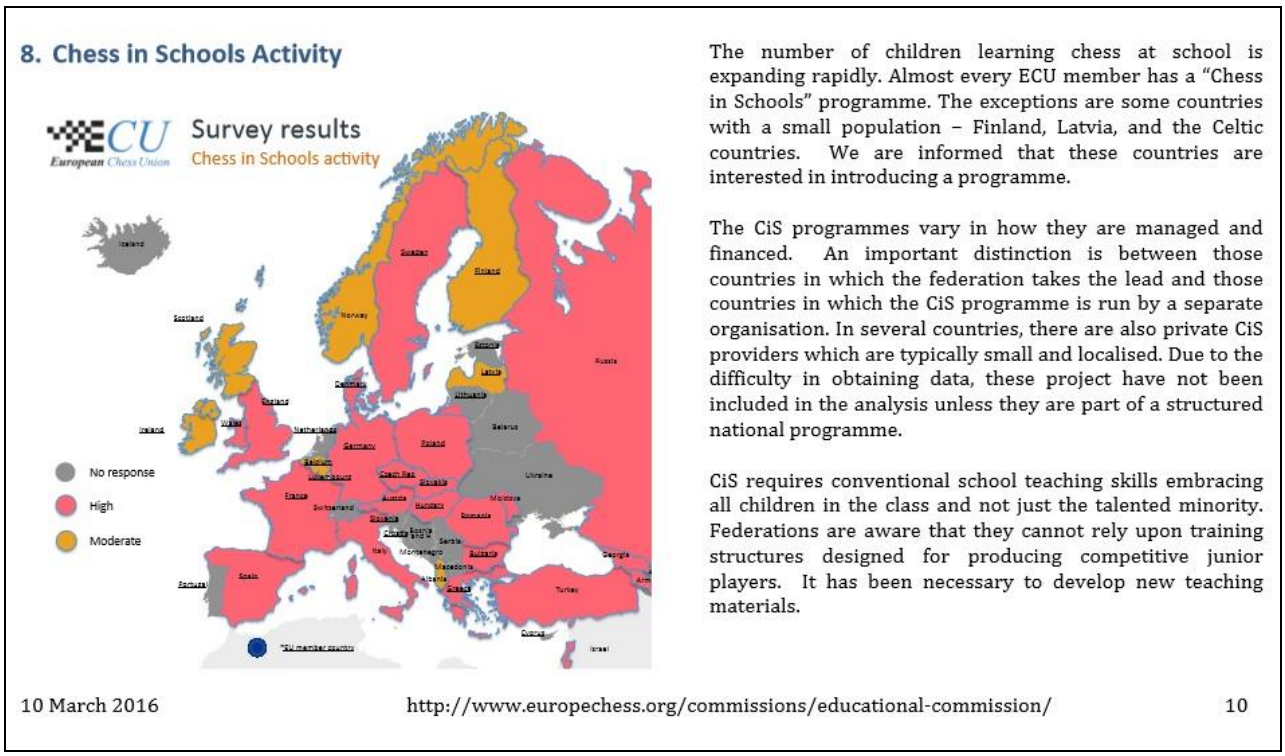

8. Chess in Schools Activity

ECU European Chess Union Survey results
Chess in Schools activity

No response
High
Moderate

The number of children learning chess at school is expanding rapidly. Almost every ECU member has a "Chess in Schools" programme. The exceptions are some countries with a small population – Finland, Latvia, and the Celtic countries. We are informed that these countries are interested in introducing a programme.

The CiS programmes vary in how they are managed and financed. An important distinction is between those countries in which the federation takes the lead and those countries in which the CiS programme is run by a separate organisation. In several countries, there are also private CiS providers which are typically small and localised. Due to the difficulty in obtaining data, these project have not been included in the analysis unless they are part of a structured national programme.

CiS requires conventional school teaching skills embracing all children in the class and not just the talented minority. Federations are aware that they cannot rely upon training structures designed for producing competitive junior players. It has been necessary to develop new teaching materials.

10 March 2016 http://www.europechess.org/commissions/educational-commission/ 10

Uit een recent (niet gepubliceerd) tussentijds rapport van de ECU Educational Commission.

Educational Commission ECU onderzoekt jeugdschaken

De Educational Commission van de Europian Chess Union (www.europechess.org) onderzoekt de status van jeugdschaken en schoolschaakprojecten in Europa. Voorzitter is de Zweed IM Jesper Hall. Opvallend is dat Nederlandse gegevens ontbreken. De Nederlandse schaakbond KNSB reageert niet op verzoeken van de onderzoekers om mee te doen aan enquêtes.
Ook reageert de Nederlandse schaakbond niet op uitnodigingen om de jaarlijkse London Chess Conference te bezoeken, die nu drie keer heeft plaatsgevonden. Deze conferentie trekt meer dan honderd deelnemers (wetenschappers, trainers, organisatoren enz.) uit meer dan dertig landen.
Info: http://londonchessconference.com en www.chesstalent.com/chess-london-conference-2015.

Onderzoek twee- of drie dimensioneel trainen

Tweedimensioneel trainen doe je bijvoorbeeld via diagrammen in een boek of via een laptopscherm.
Drie dimensioneel trainen doe je via een schaakbord.
Is er verschil in efficiëntie of effectiviteit tussen beide methode?
Topsport is het verschil van de kleine beetjes. Alles wat verschil maakt doet er toe.
GM Anish Giri heeft vooral getraind via een computerscherm. Uiteraard heeft hij ook geanalyseerd met een schaakbord, al was het maar in de analyse na een toernooipartij. Dat Giri veelal traint met een beeldscherm, zegt op zich niets. Uiteraard kun je veel sneller tactiekoefeningen of openingsvarianten doornemen met een computer. Maar misschien is het ook wel nuttig om bepaalde stellingen juist op het bord te bekijken.
Karel van Delft heeft over dit onderwerp geschreven in het boek 'Schaaktalent ontwikkelen'.

<u>B7.3 Twee- of driedimensioneel trainen</u>

Bij trainingen en studie worden partijen en stellingen zowel tweedimensioneel (diagrammen) als driedimensioneel (op het bord) gepresenteerd. Ook wordt natuurlijk gevisualiseerd (in het hoofd varianten berekenen en stellingen taxeren). De vraag is of er verschil in trainingseffect is als een stelling in een diagram of juist op het bord wordt bekeken.
De vraag is onderwerp van een klein onderzoek van Karel van Delft in 2006 geweest. Hiertoe werd naar schaakliteratuur gekeken (niets gevonden), werd sterke spelers naar hun mening gevraagd (impact stelling op het bord zou sterker kunnen zijn) en werd onderzoek gedaan middels een experiment tactiek oplossen en een vragenlijst bij deelnemers aan de jeugdtraining van SBSA.
Het onderzoek is opgenomen als bijlage in dit boek.
De voorlopige conclusie is dat beide vormen bijdragen aan de schaakontwikkeling, maar dat een speler zich makkelijker inleeft in een stelling als die op het bord wordt gepresenteerd.
Ook hier geldt: denk over de aangeboden informatie na, durf te experimenteren en pas in de praktijk toe wat je kan gebruiken.

<u>F11 Verkenning: Beter trainen met diagrammen (tweedimensionaal) of bordstellingen (driedimensionaal)?</u>

Inleiding:
Ter introductie van zowel tactische als positionele onderwerpen krijgen jeugdige schaakleerlingen thema's vaak tweedimensionaal gepresenteerd via een boek, werkboek, oefenvel of demonstratiebord. Ook worden oefeningen vaak in een tweedimensionaal vlak (diagram) gemaakt. Daarnaast worden stellingen ter introductie, om uit te spelen, zelf te onderzoeken of op te lossen tijdens trainingen op een bord opgezet. Ze worden dan driedimensionaal gepresenteerd.
Soms is ook sprake van een combinatie (stelling op demonstratiebord en op een eigen bord).

Vraag 1: is er verschil in leereffect als een thema twee- of driedimensionaal wordt gepresenteerd.
Vraag 2: wat zijn voor- en nadelen van beide wijzen van presenteren.

Tijdens een KNSB-cursusavond schaaktrainer A in Apeldoorn (november 2005) konden deze vragen noch door docent noch door cursusdeelnemers klip en klaar beantwoord worden.
Marco Beerdsen, vader van een zevenjarig jeugdtalent zegt dat hij het idee heeft dat zijn zoon tweedimensionale diagrammen makkelijker doorgrondt dan stellingen op het bord.
De vraag dringt zich op of hier sprake is van gewenning, of leerstijl, of geldt het voor de meeste of alle jeugdschakers. Maar ook al is dat zo: hoe zit het met transfereffecten van trainingen via tweedimensionale diagrammen naar partijen toe?
Of maakt het allemaal niet uit?
Edgar van de Oudeweetering, vader van een tienjarige jeugdschaker meent dat bij het oplossen van stellingen de lengte van lijnen, leeftijd, sekseverschil en visuele instelling van invloed zijn.
Gep Leeflang, jarenlang top-100 dammer, meent dat de grootte van het bord van invloed is. 'Bij ons maakt het allemaal niet uit, alles is plat.'

In deze verkenning worden de vragen op drie manieren onderzocht:
A. Literatuuronderzoek
B. Interviews: hoe denken trainers over dit onderwerp
C. Experiment: presteren leerlingen beter op diagrammen of van bordstellingen en wat denken ze daar zelf van

A. Literatuuronderzoek

Voor het literatuuronderzoek is gekeken naar de in Nederland dominante methode van de trainers Van Wijgerden en Brunia (Stappenmethode). Dit onderdeel was snel afgerond: er wordt niets over gezegd.

B. Interviews: hoe denken trainers over dit onderwerp

== IM Alexander Kabatianski:
Waarschijnlijk is trainen met een bord in plaats van met diagrammen beter.
Je kunt voorbeelden op een bord of demonstratiebord geven en dan diagrammen op papier laten oefenen.
Als je de stellingen op papier meegeeft, kunnen leerlingen later het thema herhalen.
Er bestaat geen universele goede schaakmethode.
Er zijn goede trainers met verschillende methoden.
Ook zijn er verschillende leerstijlen.
Het speelt waarschijnlijk geen belangrijke rol of je met diagrammen of stellingen op het bord werkt.
Veel belangrijker is of een leerling geïnteresseerd is.
Vanuit de voormalige Sowjet-Unie kent Kabatianski (zelf afkomstig uit Oekraïne) geen discussie rond dit thema, wel waren er debatten over de vraag of beginnende schakers nu met eindspelen of juist met openingen moesten beginnen.
Belangrijker dan de vraag of informatie via een diagram of een bordstelling wordt aangeboden, vindt Kabatianski de vraag hoe een trainer informatie overdraagt. GM Adrian Michalchishin bijvoorbeeld praat veel en snel. GM Artur Joesoepov en IM Mark Dvoretsky spreken langzaam, weloverwogen. Ze problematiseren vraagstukken en behandelen die interactief met hun pupillen. Dat leidt tot meer begrip, motivatie en concentratie, veronderstelt Kabatianski.

== GM Artur Joesoepov prefereert een driedimensionele bordstelling boven tweedimensionele afbeelding omdat een bordstelling tijdens een training overeenkomt met de manier waarop een stelling tijdens een partij wordt waargenomen. Je simuleert dan een partij.
Hij verwacht daarvan betere leerresultaten.
Zelf heeft hij de neiging als een stelling op een pc-scherm wordt afgebeeld om te snel te zetten. Hij weet niet of dat individueel bepaald is.
Hij merkt op dat hij zelf ook studeert uit boeken (twee-dimensionele stellingen).
In de USSR heeft hij nooit gehoord over een discussie of het beter zou zijn stellingen twee- of driedimensionele te presenteren.

Hij merkt op dat hij ook wel eens heeft geprobeerd stellingen te bestuderen als ze driedimensioneel op een computerscherm worden afgebeeld. 'Dat bevalt niet.'
Ook merkt hij op dat de mate waarin transfer van twee- naar driedimensioneel plaats vindt wellicht afhankelijk is van het niveau van een speler.

== IM Merijn van Delft:
'Het voordeel van driedimensioneel is dat het de partijsituatie simuleert, tweedimensioneel is soms een praktische oplossing. Ik vind het overigens een zeer creatieve vraagstelling, waar ik geen sluitend antwoord op heb.
Afwisseling is ook belangrijk in een training, wellicht vullen de vormen elkaar aardig aan. Belangrijker dan de vorm is wellicht de hoeveelheid, taktiek moet je zoveel mogelijk oefenen. Om echt goed te worden moet je schaakboeken verslinden.'

== Martin van Dommelen (speler Schaakmaat 1, rating 2104, trainer SBSA jeugdtraining)
'Hier een kort idee over 2 en 3 dim. stellingen bij trainingen:
Ik kan me goed vinden in het idee van Joesoepov dat door een 3d stelling te gebruiken de wedstrijd het meeste wordt nagebootst. Toch vraag ik me af of dit de beste manier is om te trainen: het is meestal makkelijker om van een bord dan om vanaf een demonstratiebord een stelling op te lossen, daarom is een demonstratiebord misschien wel het meest prikkelend voor kinderen (hier moeten ze meer inspanning leveren, beter concentreren en ze kunnen niet alle zetten even uitproberen maar moeten het echt berekenen wat ze denken).
Ik laat kinderen eigenlijk altijd zelf kiezen of ze met of zonder bord willen meedoen.'

C. Experiment: presteren leerlingen beter op diagrammen of van bordstellingen en wat denken ze daar zelf van

27 Deelnemers van de Apeldoornse SBSA jeugdtraining kregen tijdens een training tien minuten tijd om zes diagrammen op te lossen en later tien minuten om zes bordstellingen op te lossen.
De stellingen vormen half om half een mix van stellingen die de gemiddelde leerling makkelijk en met moeite op moet kunnen lossen.
Met een vragenlijst is na afloop gevraagd of er voorkeur bestaat twee- of drie-dimensionele presentatie van stellingen tijdens trainingen.
De antwoorden liepen uiteen, maar de meerderheid had een duidelijke voorkeur voor driedimensionale presentatie.
Opvallend is dat de oudste groep, die tevens het hoogste niveau heeft, gemiddeld beter op het bord presteert terwijl de andere drie groepen gemiddeld beter op papier presteren. Mogelijk speelt hier een rol dat de tijd kort genomen is en jongere kinderen wat onrustiger door elkaar heen lopen langs de stellingen en daardoor ook tijd verspelen.

Vragenlijst:

Naam: ……..

Leeftijd: ……..

Jongen of meisje: ……

1A- Ik vind makkelijker een oplossing van een stelling (zet een kruisje bij wat je vindt)

- in een diagram op papier
- in een stelling op een schaakbord
- het maakt niet uit

1B- Waarom is dat zo?

2A- Ik vind makkelijker een oplossing van een stelling (zet een kruisje bij wat je vindt)

- in een stelling op een schaakbord
- in een stelling op een demonstratiebord

- het maakt niet uit

2B- Waarom is dat zo?

3A- Ik vind makkelijker een oplossing van een stelling (zet kruisje bij wat je vindt)

- in een diagram op papier
- in een stelling op een demonstratiebord
- het maakt niet uit

3B- Waarom is dat zo?

naam	leeftijd	sekse	diploma	score bord	score diagram	makkelijk diagram of bord	makkelijk diagram of demobord	makkelijk diagram of demobord
Joost	12	J	4	3	2	bord	bord	demobord
Anirudh	11	J	4	1	2	bord	zelfde	demobord
Jan-Willem	14	J	4	5	2	bord	bord	demobord
Maurice	11	J	4	2	2	bord	bord	zelfde
Jered	13	J	4	4	1	zelfde	demobord	zelfde
Kristianne	14	M	5	2	2	zelfde	demobord	demobord
Koen	15	J	5	4	4	zelfde	bord	diagram
Morris	14	J	3	3	3	bord	zelfde	zelfde
Tom	13	J	5	4	5	bord	zelfde	zelfde
				28	23			
Sam	9	J	3	2	1	bord	bord	demobord
Thomas	7	J	3	2	5	zelfde	zelfde	demobord
Marion	12	M	4	3	4	diagram	bord	diagram
Armen	12	J	3	3	3	diagram	demobord	zelfde
Nico	12	J	4	2	4	bord	demobord	demobord
Martijn	9	J	3	2	2	bord	zelfde	demobord
Kyra-Tiana	11	M	4	2	3	zelfde	bord	diagram
				16	22			
Nico	10	J	3	2	1	bord	zelfde	demobord
Roy	11	J	4	1	4	bord	zelfde	demobord
Gerwin	14	J	3	0	4	bord	bord	zelfde
Nick	11	J	4	2	3	bord	bord	demobord
Remko	12	J	4	3	6	zelfde	zelfde	zelfde
				8	18			
Fons	10	J	3	1	3	zelfde	demobord	demobord
Petra	11	M	3	1	4	bord	bord	diagram
Sharon	12	M	4	2	1	bord	bord	demobord
Sybren	8	J	2	0	1	bord	bord	demobord
Bas	10	J	3	0	0	bord	zelfde	zelfde
Edgar	10	J	2	0	2	bord	zelfde	demobord
				4	11			
						bord 18	bord 12	diagram 4
						diagram 2	demobord 5	demobord 15
						zelfde 7	zelfde 10	zelfde 8

Quote Robbert Dijkgraaf: worsteling tegen vanzelfsprekendheid nodig
'Het is hartstikke mooi dat zoveel mensen nadenken over de natuur en er ideeën over ontwikkelen, maar het is een schaakspel tegen een oppermachtige partij. Om die te doorgronden is juist een worsteling tegen de vanzelfsprekendheid nodig.'
'Het is zaak over heel simpele dingen heel diepe vragen te stellen, zoals bijvoorbeeld Einstein dat deed. Maar kom er maar eens op, op die rake, diepe vraag over ogenschijnlijk alledaagse zaken. In dat opzicht spelen wij mensen kluitjesvoetbal. De groep heeft een zwaartekracht die ook op je gedachten vat heeft. Mijn vraag is: hoe kunnen we de menselijke nieuwsgierigheid – in de opvoeding, in het onderwijs, in de maatschappij, in de wetenschap – bevrijden?'

Robbert Dijkgraaf in een interview met Merlijn Olnon in het 0-nummer van De Nederlandse Boekengids 2015.
Zie www.nederlandseboekengids.nl
Zie https://nl.wikipedia.org/wiki/Robbert_Dijkgraaf

Zondag 17 april 2016 **http://schaakstad-apeldoorn.nl/html/apeldoorns-kroegloperstoernooi.htm**

Kalender

- Zaterdag 19 maart finale schoolschaken OSBO Zutphen
- Woensdag 23 maart Schaakschool Het Bolwerk
- Zondag 17 april Apeldoorns Kroegloperstoernooi
- 20 en 21 mei ASV Arnhem vierkampentoernooi
- 18 juni Derde NK Conditieschaak (www.svlonneker.nl)
- 2-4 september OSKA: Open Schaak Kampioenschap Arnhem

Jeugdtoernooien
Jeugdspelers kunnen ook meedoen aan toernooien voor volwassenen.
Site van De Toren: http://ijsco.schaakverenigingdetoren.nl/IJSCOkalender.html
Site van de KNSB: www.schaakbond.nl/jeugd/jeugdwedstrijdkalender.
Via links vind je de sites van de organiserende verenigingen.

KNSB kalender
www.schaakbond.nl/wedstrijdschaak/kalender/kalender/wedstrijd_summary_view?b_start:int=0&-C=

Jeugd NK's
ABC-categorieën spelen in Rotterdam van vrijdag 29 april t/m zaterdag 7 mei.
D-categorie speelt in Rijswijk 5 t/m 7 mei.
E-categorie speelt in Waalwijk 25 en 26 maart.
Meer info over Apeldoornse en Stertrainingsdeelnemers: zie nieuwsbrief 19.

KNSB competitie zaterdagen

26 sept 2015
10 okt 2015
7 nov 2015
12 dec 2015
9 jan 2016
13 feb 2016
19 mrt 2016
2 april 2016
23 april 2016

Persoonlijke kampioenschappen OSBO

http://osbo.nl/kampioenschappen/persoonlijke_kampioenschappen/informatie

Ronde 1 en 2 op 31 oktober 2015
Ronde 3 en 4 op 19 december 2015
Ronde 5 en 6 (Ronde 1 en 2 Hoofdklasse) op 30 januari 2016
Ronde 7 en 8 (Ronde 3 en 4 Hoofdklasse) op 27 februari 2016
Ronde 9 (Hoofdklasse 5) op 26 maart 2016 (slotronde alle klassen).

Trainingsdata Stertrainingen Apeldoorn

13 september, 4 oktober, 8 november, 13 december, 10 januari, 14 februari, 20 maart, 10 april, 24 april en 22 mei.
De eerste acht trainingen duren 3 uur, de laatste twee trainingen duren 5,5 uur.

Apeldoornse Schaaksites

Apeldoornse scholencompetitie www.vcsc.nl
Schaakstad Apeldoorn / eFXO Apeldoorn www.schaakstad-apeldoorn.nl
De Schaakmaat www.deschaakmaat.nl
Schoolschaakclub De Regenboog www.schakenregenboog.nl
Schoolschaakclub De Sjofar http://schaakclubdesjofar.nl

Sites van Karel van Delft
Schaakacademie Apeldoorn www.schaakacademieapeldoorn.nl
Schaaktalent www.schaaktalent.nl
Chesstalent www.chesstalent.com
Schaken en autisme www.schaken-en-autisme.nl

Schaken en psychologie
Facebook groep Schaakpsychologie

Artikelen Karel van Delft op site Max Euwe Centrum
www.maxeuwe.nl/index.php/activiteit/columns